

Sager mod kommunen

Erstatning for mangelfuld/fejlagtig sagsbehandling i lyset af Ankestyrelsens praksis

Advokat Mie Andersen

ELMER
ADVOKATER

***Erstatningssagerne vedrører ikke prøvelse
af en myndighedsafgørelse***

Udfordringerne...

- Flere og flere henvendelser hvor kommunerne er for længe om at iværksætte de nødvendige tiltag og hvor borgeren i perioden helt eller delvist står uden forsørgelsesgrundlag
- Økonomisk tab = økonomisk stress

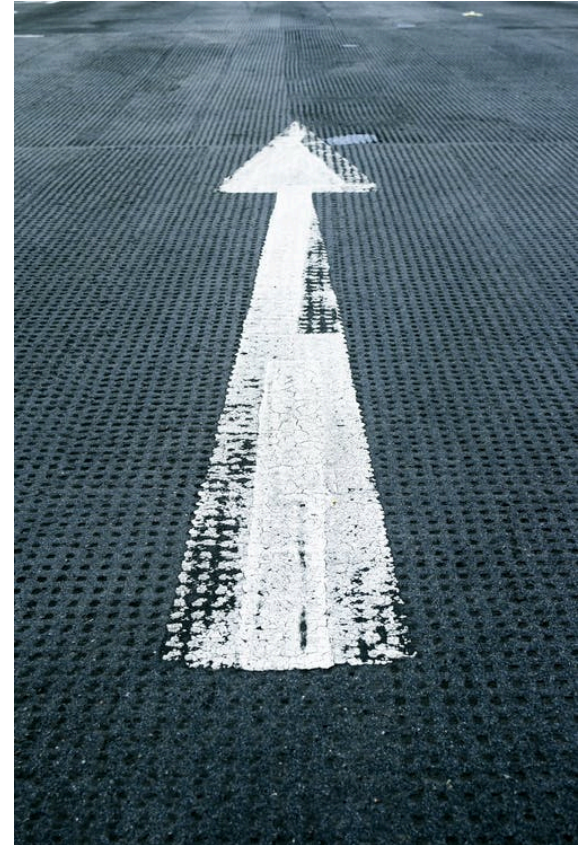
Rammen om sagsbehandlingen:

Kommunens retlige forpligtelse:

Det følger af Retssikkerhedslovens § 7a, at kommunen er forpligtet til at tage kontakt til den ledige for at drøfte beskæftigelsessituationen samt aktivt tage stilling til, hvilken beskæftigelsesindsats den ledige skal have for at bringe personen tættere på arbejdsmarkedet og at dette skal ske *"så hurtigt som muligt"*, jf. lovens § 3, stk. 1.

De erstatningsretlige betingelser

- Ansvarsgrundlag
- Tab
- Årsagssammenhæng
- Adækvans
- Egen skyld?

1) Hvordan påvises et ansvarsgrundlag?

Klassisk forstand: handlet culpøst (forsætligt/uagtsomt) → påført en skade/tab

Genoprettelsessynspunkt: borger skal stilles som om, at sagen var behandlet korrekt.

Det er ikke en betingelse for tilkendelse af erstatning ud fra et genoprettelsessynspunkt, at kommune har handlet ansvarspådragende i klassisk forstand i form af, at der skal have været udvist culpa (kommunernes advokater er ofte uenige).

I disse sager er fokus:

→ Har kommunen tilsidesat en retlig forpligtelse eller foretaget en forkert retlig vurdering?

Eks. udeladt at iværksætte afklarende foranstaltninger eller truffet en forkert afgørelse om eksempelvis sygedagpengeophør.

Hvordan påvises ansvarsgrundlag?

Start med at se på sygedagpengesagen.

Se eksempelvis på:

- Kunne sygedagpengene have været forlænget længere end tilfældet blev?
- Tog kommunen stilling til behov for flere tiltag senest 14 dage inden SDP-ophør?
- Har Ankestyrelsen været inde i sagen efter klage?

Hvordan påvises ansvarsgrundlag?

1. Hvis Ankestyrelsen ændrer kommunens afgørelse og foretager en anden retlig vurdering
→ Ankestyrelsen "gør arbejdet for retten" – indikerer ansvar
2. Hvis kommunen ikke overholder sine retlige forpligtelser – ansvar kan ikke udelukkes, men sværere at bevise uden Ankestyrelsens ændrende afgørelse.

Sygedagpenge

En korttidsydelse – igen fastslået med U.2019.565H
vedrørende SDP § 27, stk. 1, nr. 4.

H: frifandt Ankestyrelsen

Præmisser: ej mulighed for forlængelse efter nr. 4, hvis der er
grundlag for at iværksætte afklaring mhp. at vurdere, om
borgeren kan opnå beskæftigelse på ordinære vilkår

Sygedagpenge

Ført til P 7-19 – gentager:

Det er en betingelse for forlængelse efter SDP § 27, stk. 1, nr. 4, at der er konstateret et behov for at vurdere, om borgeren er berettiget til ressourceforløb, fleksjob eller FP, og at kommunen har vurderet, at borgeren ej kan vende tilbage til ordinær beskæftigelse.

Men → Jobafklaringsforløb må tage over.

Jobafklaringsforløb

Beskæftigelseslovens kapitel 12 b

Viderefører SDP lovens uarbejdsdygtighedsbegreb.

SDP er korttidsydelse. Er borger fortsat uarbejdsdygtig – men ikke berettiget til SDP forlængelse - skal der enten ske visitation til jobafklaring eller ressourceforløb.

Hvis kommunens afgørelse tilsidesættes...

I relation til U.2019.565H og tidsforløb – må se på, om det, at kommunen træffer en forkert 1. afgørelse om forlængelse, som senere bliver omgjort af Ankestyrelsen fører til økonomisk tab.

Hvis ja → muligvis erstatningskrav mod kommunen

NB. Et evt. erstatningskrav mod er ikke ensbetydende med, at deres senere ophørsafgørelse er forkert/kan anfægtes.

Afgørelser med tilbagevirkende kraft

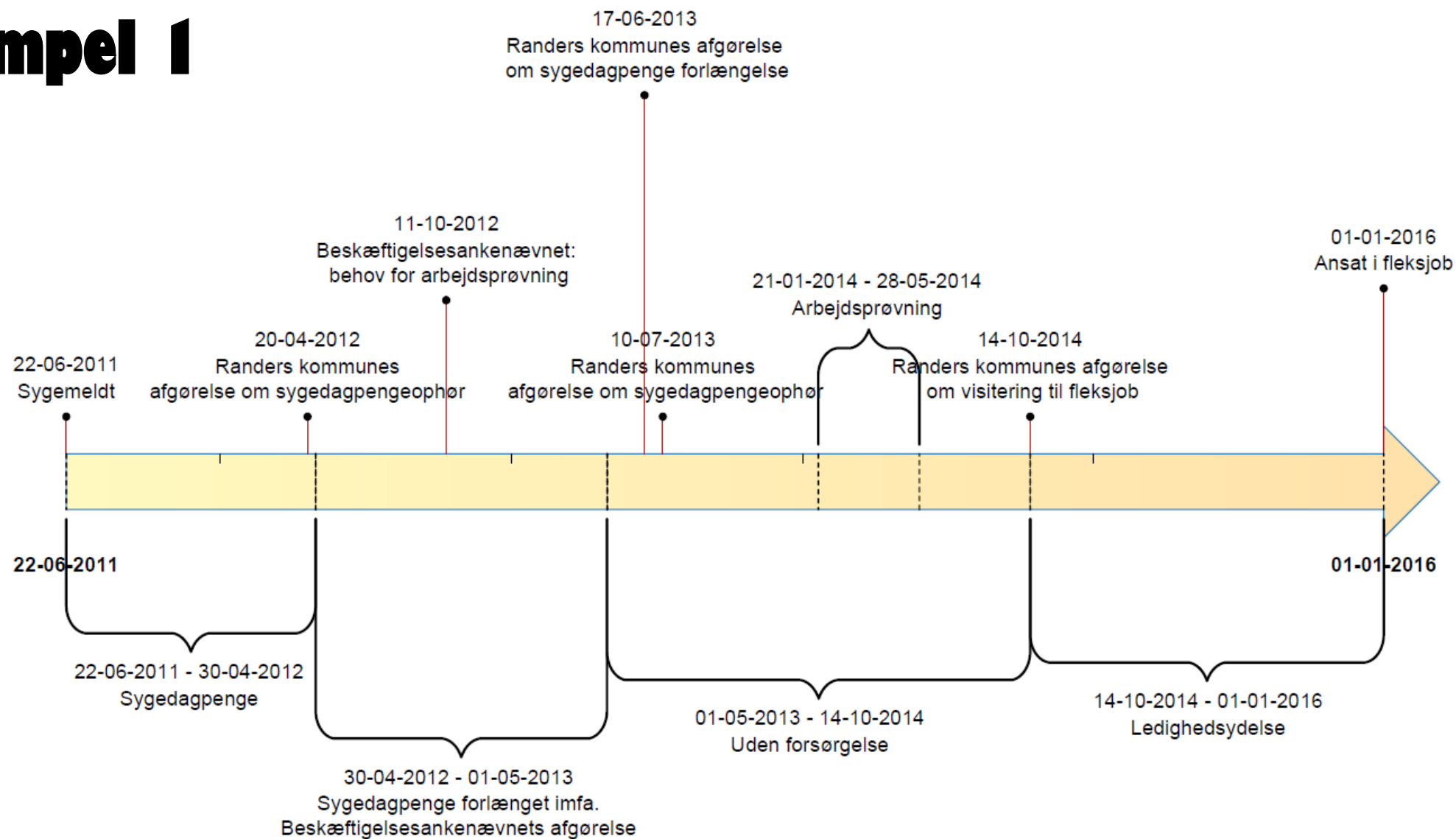
U.2018.2849Ø

→ L: standsning af SDP sker ikke automatisk, men forudsætter, at Kommunen træffer afgørelse herom + kommunen kan ej træffe afgørelse om SDP ophør med tilbagevirkende kraft

P 40-18 resultat gentaget + om tilbagebetaling:

Det er ikke tilstrækkeligt for at kræve SDP tilbagebetalt, at SDP er modtaget uberettiget. Borger skal enten have tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget have modtaget udbetalingen af SDP.

Eksempel 1

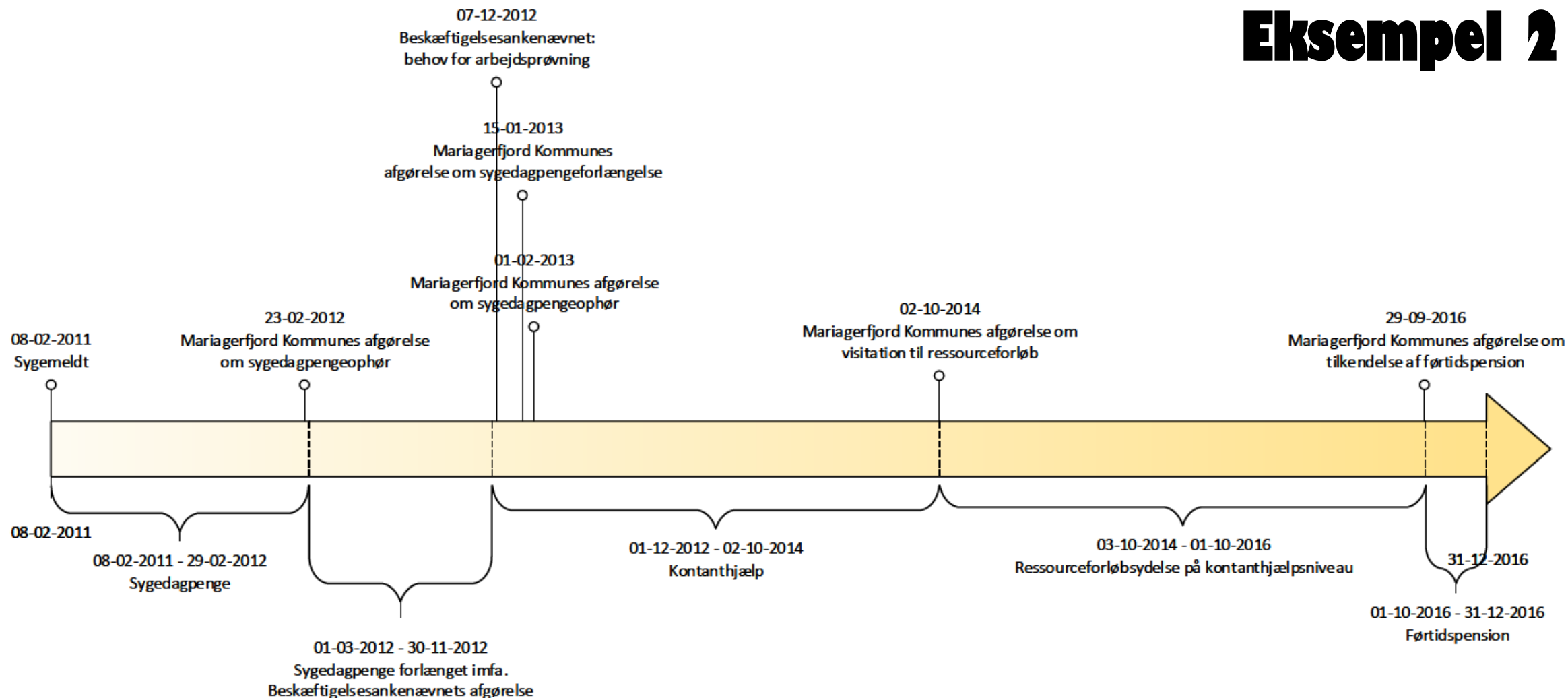
U.2006.2912V og U.2007.1749V

Den sidste dom ændrede Byrettens frifindende afgørelse; hvor Byretten lagde vægt på, at der ikke var udvist culpa fra Kommunens side. Vestre Landsret udtrykte det på følgende måde:

"Der er dermed ikke tale om et ændret skøn, men om en anden retlig vurdering. Kommunen kunne således ikke under de omstændigheder, der var lagt til grund af Kommunen, gyldigt afslå yderligere arbejdsprøvning.

På den baggrund findes B at have krav på erstatning for tab, som følge af at Kommunen afslog yderligere arbejdsprøvning".

Eksempel 2

2) Hvordan påvises et tab?

Der skal være tale om et **økonomisk tab**. Ingen erstatning for ”svie og smerte”.

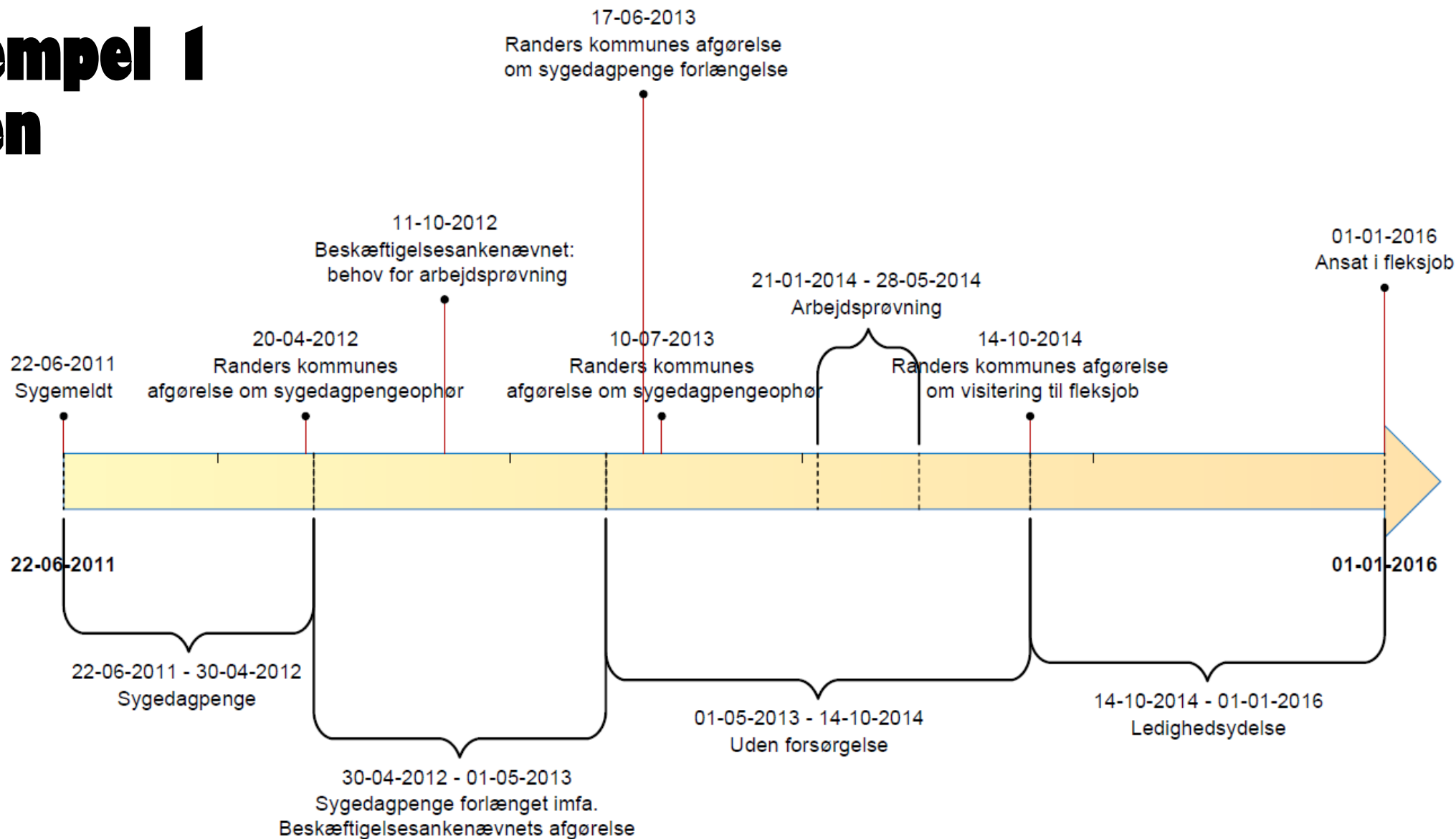
Se på forsørgelsesgrundlag

- Er der perioder uden forsørgelsesgrundlag?
- Er der mistanke om, at en højere forsørgelsesydelse (eks. førtidspension eller ledighedsydelse, løn i fleksjob + tilskud) er tilkendt senere end tilfældet havde været, hvis sag var behandlet korrekt? Hvis ja, kan difference på højere og lavere/ingen ydelse måske kræves.
- Er der sandsynliggjort et økonomisk tab, fordi sagsbehandlingen er forsinket?

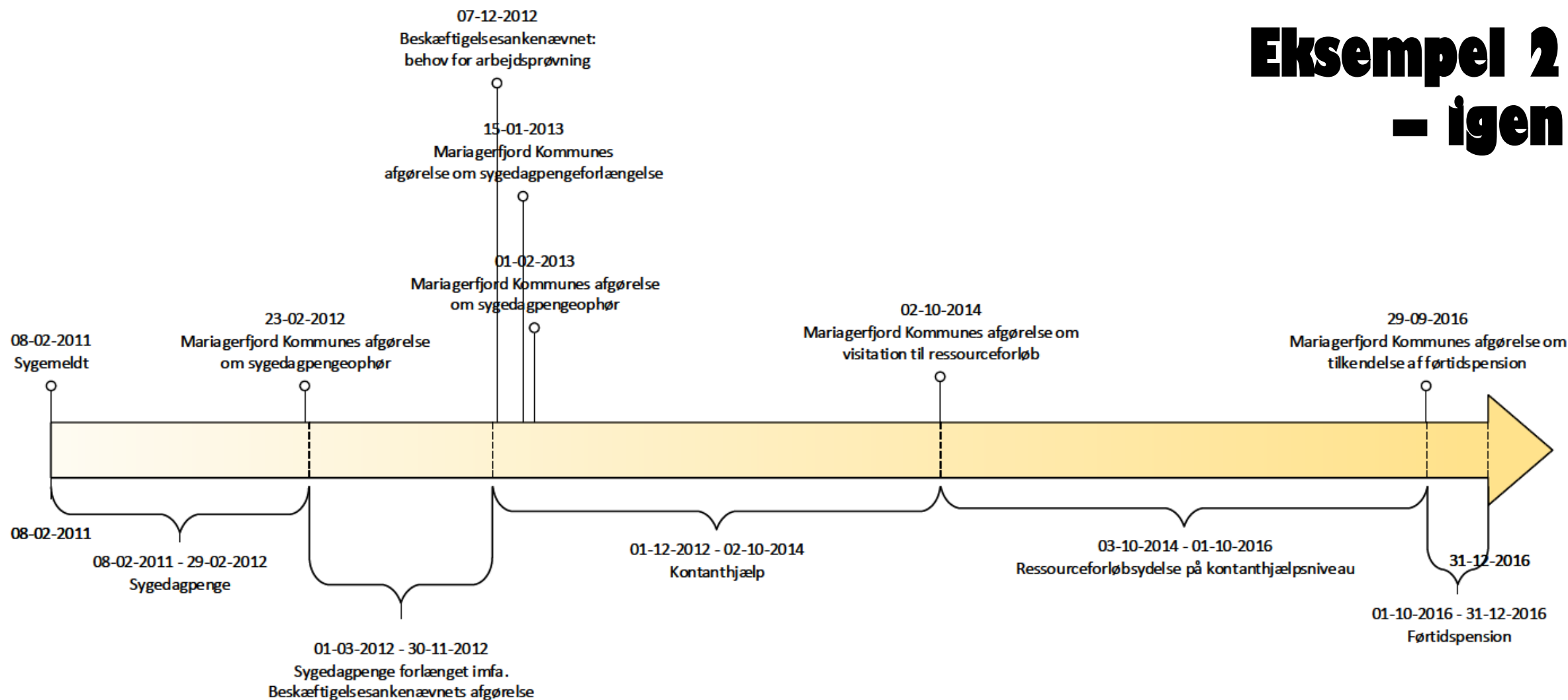

Eksempel 1

- igen

Eksempel 2 – igen

3 og 4) Årsagssammenhæng og adækvans

Vurdér:

- Er kommunens afgørelse/mangelfulde sagsbehandling en sandsynlig årsag til det økonomiske tab? (årsagssammenhæng)
- Kunne kommunen have forudset, at det var en mulig konsekvens ved deres sagsbehandling?
→ som regel: ja! (adækvansbetragtningen – var det en påregnelig følge)

Eksempel

Starter som regel med sygedagpengesag.

Hvis kommunen træffer forkert afgørelse om ophør af sygedagpenge → kan skabe formodning for, at der lides et økonomisk tab.

Jon Andersen har beskrevet sondring i *Socialforvaltningsret*, 6. udgave, s. 400:

"Hvis tabet er forvoldt ved, at der er truffet en ugyldig afgørelse, er udgangspunktet i praksis, at forvaltningen bliver erstatningsansvarlig for det påførte tab. Ofte vil ugyldighedsvirkningen dog forhindre, at der opstår et økonomisk tab. Det er eksempelvis tilfældet, hvis et ugyldigt afslag på førtidspension underkendes og ansøgeren samtidig får tilkendt den korrekte pension. Dette er dog ikke altid tilfældet. Underkendelse af et afslag, der lider af formelle mangler, vil ofte betyde, at pågældende først får tilkendt den ansøgte ydelse med nogen forsinkelse. Der opstår i så fald spørgsmål om erstatning for den manglende ydelse i mellemtiden.

...

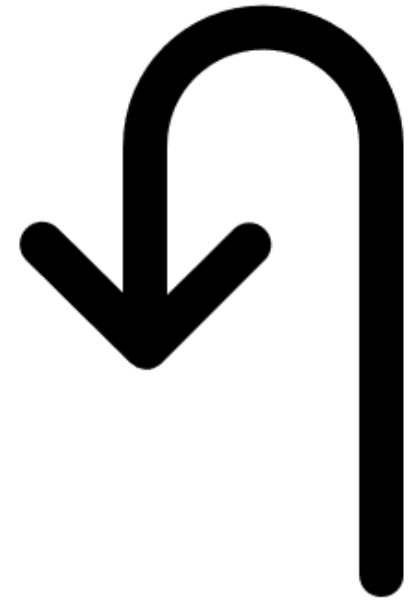
Som anført er hovedreglen, at der er erstatningsansvar for sådanne tab."

5) Egen skyld?

Se også på, om borger har modsat sig at deltage i afklarende foranstaltninger.

Domstolene ikke ligefrem tilbøjelige til at give borger medhold, hvis sagsforløbet indikerer, at borgeren selv bærer en del af skylden for, at afklaring ikke har fundet sted, eks. hvis borger modsætter sig at deltage i møder, praktik m.m.

OBS! Det er kommunens pligt at iværksætte afklarende foranstaltninger – ikke borgerens. Borger kan ej bebrejdes, at der ikke er sket afklaring, hvis kommunen ikke har taget initiativ hertil (heller ikke selvom borger måske ikke gider i praktik).

Hvis retssag er nødvendig

Bevisbyrde:

Udgangspunkt:

Det er borgeren, der skal bevise, at betingelserne for erstatning er opfyldte.

Men: U.2014.3146Ø

→ Hvis borger beviser, at der er handlet ansvarspådragende og lidt et økonomisk tab – så må kommunen bevise, at der ikke er årsagssammenhæng

U.2014.31460

Vedrørende årsagssammenhæng

→ det er kommunen, der har begået sagsbehandlingsfejlene, som må bevise, at fejlene ikke har haft betydning (eksempelvis for tilkendelsestidspunkt for fleksjob eller førtidspension).

Byretten.

"Retten finder, at kommunen efter indholdet af helbredsattesten samt forløbet i sagen – og den fortsatte manglende iværksættelse af den arbejdsafklaring, som kommunen ifølge afgørelsen af 14. december 2009 har fundet nødvendigt – har bevisbyrden for, at en rettidig arbejdsprøvning/arbejdsafklaring vedrørende A's arbejdsevne ville have ført til, at hun efter den 15. februar 2009 kunne være vendt tilbage til og forblevet på arbejdsmarkedet på normale vilkår, og for, at der følgelig ikke ville have været og fortsat ikke er grundlag for visitation til fleksjob, tilkendelse af ledighedsydelse, pensionsydelse eller lignende."

U.2014.3146Ø

Landsretten:

Borgeren blev under ankesagen visiteret til fleksjobordningen, og landsretten anførte i sin begrundelse for stadfæstelse af byrettens dom:

"Af de grunde, som byretten har anført, har Københavns Kommune under de foreliggende omstændigheder bevisbyrden for, at A ved en rettidig arbejdsprøvning/arbejdsafklaring ved ophøret af sygedagpenge efter den 15. februar 2009 ville være vendt tilbage til arbejdsmarkedet i ordinær beskæftigelse, og dermed ikke have opnået visitation til fleksjob, og i fortsættelse heraf et fleksjob eller tilkendelse af ledighedsydelse, eller førtidspension.

Heller ikke for landsretten har kommunen løftet denne bevisbyrde."

Ergo: ikke borgeren som skal påvise, at forsømmelse i den kommunale sagsbehandling har påført et økonomisk tab.

Alternativ til retssag

OBS på sygedagpengeafgørelser:

- uarbejdsdygtighedsbegrebet
- forlængelsesmuligheder.

Klage til Ankestyrelsen

Hvis Ankestyrelsen omgør → så gør straks kommunen opmærksom på, hvornår forlængelsen udløber/SDP ophører, hvorved borger lider et tab, som *kan* kræves erstattet.

